

Svätý Michal Febres Corder FSC

Úvod

Svätý Michal Febres Cordero, člen rehole s názvom Inštitút školských bratov, nepatrí k veľmi známym svätcom. Jeho meno znejúce ako podmanivý rytmus melódií Južnej Ameriky však ukrýva pútavý príbeh so silným posolstvom.

Michal je synom štátu Ekvádor, ktorý patrí k Južnej Amerike, svetadielu vzdialenému od našich zemepisných šírok. V Ekvádore je pokladaný za národného hrdinu. Keď zvesť o jeho smrti v Španielsku dorazila do rodnej vlasti, vyhlásili v Ekvádore štátny smútok. V roku 1936 počas občianskej vojny v Španielsku previezli jeho pozostatky do Ekvádoru. Uskutočnil sa sprievod veľkej slávy a úcty. Rakvu s telesnými pozostatkami doprevádzali jednoduchí, ale aj vznešení príslušníci Cirkvi, vlády a armády.

Neopísateľnú radosť prežíval Ekvádor v deň jeho blahorečenia, ktoré vykonal pápež Pavol VI. dňa 30. októbra 1977. Ďalšou udalosťou pre Ekvádor bolo Michalovo svätorečenie 21. októbra 1984. Svätorečenie bolo uskutočnené Jánom Pavlom II. za prítomnosti početnej delegácie z Ekvádoru a mnohých iných štátov, kde pôsobili Bratia kresťanských škôl, na Slovensku nazývaní aj Školskými bratmi.

Ťažké detstvo

Michal sa narodil 7. novembra 1854 v Cuenca. Pri krste obdržal mená Francisco Luis Florencio. Rodina a priatelia ho oslovovali tiež zdrobneninou *Panchito*. Jeho rodičia starostlivo sledovali svojho synčeka, lebo sa narodil so zdeformovanými chodidlami. Veľa slz preliala matka nad svojím chorým dieťaťom, ktoré od piateho roka života prestalo úplne chodiť. Matka mu vstúpila veľkú nábožnosť k Najsvätejšej Márii. František neskôr spomína, že sa narodil mesiac pred vyhlásením dogmy o Nepoškvrnenom Počatí Najsvätejšej Panny Márie. Do deviateho roku života ho učili iba rodičia. Vyrastal na životopisoch svätých, ktorých vzor sa snažil nasledovať.

V škole bratov

V 1863 prišli do Cuenca traja školskí bratia a založili tu školu. Jedným z prvých žiakov sa stal deväťročný František Luis Febres Cordero. Atmosféra v škole a jej učitelia sa ihneď chlapcovi zapáčili. Cítil sa tu výborne. Bratia so žiakmi tvorili spoločenstvo srdca, ktoré veľmi podporovalo ich výchovu. František našiel v škole to, po čom túžil - atmosféru viery a nábožnosti. Táto atmosféra mala veľký vplyv na

objavenie jeho neskoršieho duchovného povolania. Mal v tom čase deväť rokov. Veľa sa modlil a v tichosti srdca prechovával tajomstvo svojho povolania. Zveril ho len svojej zbožnej mamke.

Boj o správnu voľbu životnej cesty

Matka aj otec chceli akceptovať cestu jeho povolania, povolania k duchovnému stavu. Absolútne prijatie faktu, že sa ich syn má stať "len" rehoľným bratom prišlo však až oveľa neskôr. Z obidvoch rodín vyšli mnohí vážení ľudia a cirkevní dôstojníci. A ich milovaný Ferko mal byť iba rehoľným bratom? Nie! Pôjde do malého seminára a potom bude kňazom. Bude mať otvorenú cestu k ďalším hodnostiam. Tú istú mienku mala aj stará mama, a tiež kňaz, ktorý sa neskôr stal biskupom v Cuenca. A tak v októbri 1867 trinásťročný František vstupuje do malého seminára v Cuenca. Vynikal cnostným životom a inteligenciou. Učil sa veľmi solídne, ale necítil sa byť na správnom mieste. Modlil sa, horlivo prosil Boha o pomoc. Boh jeho modlitby vyslyšal, no trochu zvláštnym spôsobom. Po troch mesiacoch v seminári začali Františka trápiť silné bolesti hlavy. Nepomohli žiadne lieky. To vyľakalo predstavených v seminári a ešte viac matku a babku chlapca, a preto ho vzali späť domov. Vtedajší rektor seminára vydal o mladom Michalovi krásne svedectvo: „Každý deň som počúval jeho úpenlivú žiadosť, aby sa mohol stať školským bratom.“ Nič nemohlo zmeniť, tak silný zámer odhodlaného mladíka.

František vstupuje k Školským bratom

Nevyhnutou podmienkou vstupu do rádu bol otcov súhlas, keďže František nebol plnoletý. Samotný brat riaditeľ píše otcovi, ktorý bol toho času v Lime. Dostáva však vyhýbavú odpoveď. Po niekoľkých rokoch otec ponecháva rozhodnutie na matku. Matka opäť začína rozvíjať snahu, aby chlapca dostali, do niektorého známeho a bohatého kláštora, ale nie k Školským bratom. "Bratia sú chudobní a chudoby sa rýchlo nabažíš," vysvetľovala milovanému vnúčikovi stará mama. Ten sa však nedal znechutiť a nakoniec dostal písomný súhlas matky, aby mohol vstúpiť do radu Bratov kresťanských škôl. Obliečka (prijatie rehoľného rúcha) sa konala v deň pred sviatkom Zvestovania, 24 marca 1868. Michal začal noviciát v čase, keď nemal ešte ani štrnásť rokov. Od toho okamihu sa bude volať brat Miguel, čiže Michal. Jeho túžba sa konečne splnila. No neskončil boj o vernosť povolaniu. Otec síce súhlasí s rozhodnutím manželky, ale neprestáva spochybňovať synovu voľbu. Po skončení noviciátu predstavení posielajú brata Miguela do Quito. Otec posielal list

provinciálovi so žiadosťou, aby odoslal syna domov. Od provinciála dostáva diplomatickú odpoveď, v ktorej predstavený tvrdí, že rozhodnutie návratu brata Michala domov nie je len v jeho kompetencii. Na základe ďalších žiadostí otca brat Michal píše: „Vyhlasujem pred Bohom, že som presvedčený o mojom povolaní v reholi Bratov Kresťanských škôl, že nikde inde by som nebol na svojom mieste.“ Správa sa rozniesla a o celú vec sa zaujímali aj apoštolský delegát, arcibiskup Quito, biskup Riobamba a iní hodnostári. Brat Michal neprestáva milovať svojho otca, ale dokáže pritom ostať aj verný svojmu povolaniu. „Boj“ o povolanie trval šesť rokov. Zaujímavé bolo finále. Zatkli dobrého priateľa jeho otca, ktorý sa obrátil na svojho syna. Vedel, že prezident Ekvádora si vážil prácu Školských bratov. Je potrebné spomenúť, že prezident tiež vedel o histórii povolania mladého Michala Cordera a vyriešil jeho žiadosť kladne. Uväzneného otcovho priateľa prepustia. Otec mu neskôr píše: „Najdrahší syn! Som naplnený radosťou, že Tvoja intervencia priniesla pozitívny výsledok. Prijmi moje požehnanie. Otcovo požehnanie prináša vždy radosť, hoci by bol iba obyčajným hriešnym mužom. Dávam Ti svoje požehnanie z celého svojho otcovského srdca.“ Aká radosť naplnila srdce brata Michala! Jeho sen sa stal skutočnosťou, túžba byť bratom sa mohla naplniť. Aj preto sa stáva neskôr patrónom všetkých, ktorí musia o svoje povolanie bojovať.

Spisovateľ a pedagóg

Brat Michal učil v školách bratov v Quito vyše štyridsať rokov. Preslávil sa ako perfektný pedagóg a znalec španielskeho jazyka, najmä gramatiky. Mal iba devätnásť rokov, keď napísal prvú z mnohých kníh. Jeho španielsku gramatiku zaviedli do všetkých škôl v Ekvádore. Popri práci pedagóga sa brat Michal zaoberal aj prekladmi cirkevnej literatúry.

Jeho učebnice boli neskôr prevzaté ministerstvami školstva španielsky hovoriacich štátov. Akadémia jazyka a literatúry v Ekvádore povolala brata Michala za svojho člena. Podobne ho vyznamenali jazykové Akadémie iných štátov. Bol tiež vysoko hodnotený ako básnik krehkej, subtílnej poetiky.

Talentovaný katechéta

Výsadnou misiou brata Michala bola katechéza, najmä príprava detí na prvé sväté prijímanie. Zaoberal sa tým každý rok cez 26 rokov. Mal výnimočný dar vedenia privádzania katechizovaných, a tiež ich rodičov k osobnému stretnutiu s Kristom.

Jeho pôsobenie v tejto oblasti bolo priam výnimočné. Každý rok pripravoval asi dvesto chlapcov vo veku od jedenásť do dvanásť rokov k prvému svätému prijímaniu. Túto službu nazýval „prípravou živých svätostánkov pre Ježiša.“ Horlivý apoštol dokonale poznal pedagogické pravidlá sv. Jána de La Salle, zakladateľa bratov kresťanských škôl. Uvádzal ich do praxe vo vzťahu k svojim žiakom a chovancom, ktorým chcel ponúknuť dar nosiť „samotného Ježiša v srdciach“ - ako to odporúčal zakladateľ školských bratov. Po rokoch jeho bývalí žiaci, medzi nimi vysoko postavení svetskí a duchovní predstavitelia, vydali o ňom krásne svedectvo pri procese blahorečenia.

Svätý

Brat Michal Febres Cordero sa preslávil nielen svojím pedagogickým talentom. Vážili si ho ako spisovateľa, filozofa, poetu, ale predovšetkým ako svätca, človeka veľkej pokory a muža modlitby. Dokázal svoju apoštolskú aktivitu harmonicky spojiť s vnútornou sústredenosťou a ponorením sa v Bohu. Vo vzťahu k vonkajšiemu prostrediu sa vyznačoval mimoriadnou jemnosťou a dobrotou. Povešť svätca ho sprevádzala už počas života, najprv v jeho rodnom Cuenca, potom v Quito a následne aj v Európe. Niekedy mu aj prejavovali neobyčajnú úctu s presvedčením o jeho svätosti, čo ho prekvapovalo a zahanbovalo.

Finále v Európe

Mnohé prednosti brata Michala zapríčinili, že predstavení ho posielajú do Európy, aby pomohol spolubratom postihnutým konfiškáciou škôl v roku 1904 vo Francúzsku, ktorí boli prinútení emigrovať. Brat Michal ich mal učiť španielčinu, pripravujúc ich tak na prácu na misiách. S ľútosťou, ale zároveň s pokojom človeka, ktorý do konca túži plniť Božiu vôľu zanechával Quito.

Prichádza do Paríža a zostáva tu tri mesiace. Nasledovne po dobu troch rokov ostane v hlavnom dome rehole, ktorý sa v tom čase nachádza v Belgicku. Zaoberal sa tu najmä tvorbou školských učebníc. Klimatické podmienky, vlhkosť a zima nevyhovovali jeho slabému zdraviu, preto ho poslali do Premie de Mar pri Barcelone v Španielsku. Práve tam prednedávnom otvorili dom formácie pre mladých bratov a juvenistov (kandidátov na rehoľný život). Brat Michal ich učil španielčinu a bol ich vychovávateľom. Politická situácia v Španielsku sa stávala kritickou. Hrozilo vypuknutie občianskej vojny. Rozširovali sa proticirkevné nálady. Rozhodlo sa, že

všetci opustia dom a odídu do hôr. Nebolo to ľahké pre choré nohy brata Michala. Odchádzajúc z domu pokľakol a odovzdal ho do ochrany Nepoškvrnenej a s Najsvätejšou Sviatosťou v svojom ruksaku vykročí na cestu za ostatnými. Keď počas cesty už na lodi jeden z juvenistov zmorený únavou oprel hlavu o batožinu a nevedel, čo v je v jej obsahu, zdriemol na nej. Brat Michal vzrušený pohľadom upretým na neho povedal: „Takto milovaný učeník spočinul na ramene dobrého učiteľa počas poslednej večere.“ Utečenci našli útočisko v kolégiu bratov v Bonanove.

Koncom januára brat Michal ochorel, lekári potvrdili bronchitídu, nasledovné zápal pľúc. Pokojne sa pripravoval na odchod do večnosti. 7. februára prijal sviatosť pomazania chorých. Pred prijatím Eucharistie všetkých pokorne prosil o odpustenie. Pokojne odišiel k Pánovi 9. februára 1910, v päťdesiatomšiestom roku života a v štyridsiatomdruhom roku rehoľného života. Dva dni a dve noci zotrvali bratia a juvenisti v bdení pri rakve zomrelého. Modlili sa ruženec a s vierou prikladali k telesným pozostatkom náboženské predmety v túžbe mať pamiatku na milovaného učiteľa a spolubrata. Za života nedovolil, aby ho bozkávali na ruku, teraz to mohli robiť slobodne, podľa potreby srdca, odovzdávajúc úctu pozostatkom zomrelého.

Návrat do vlasti

Keď zvesť o jeho smrti dorazila domov, vláda vyhlásila štátny smútok. V 1936 s veľkou úctou a triumfom previezli jeho pozostatky do Ekvádoru, na predmestie Quita - Magdalene. Miesto jeho odpočinku sa stalo cieľom zbožných pútí. Ekvádorská pošta mu vzdala poctu v roku 1945, keď vydala nádhernú kolekciu známok. V hlavnom meste Quito dala vláda k stému výročiu jeho narodenia postaviť bratovi Michalovi monumentálny pomník z mramoru a bronzu. Cirkev, uznávajúc jeho cnostný život, ho vyhlásila za blahoslaveného 30.októbra 1977 pápežom Pavlom VI. Pápež Ján Pavol II. ho svätorečil 21.októbra 1984. Jeho sviatok je 9.februára v deň jeho narodenín.

Sv. Michal Febres Cordero je patrónom nielen tých, ktorí nosia meno Michael (Michal). Môže byť patrónom a orodovníkom pred Bohom pre tých, ktorým je ťažko rozhodnúť sa, aby išli za hlasom Pána. Je patrónom katechéto, najmä tých, ktorí pripravujú deti na prvé sväté prijímanie. Sv. brat Michal je patrónom vedcov, spisovateľov a lingvistov, vychovávateľov. Je tiež veľkým vzorom animátorov náboženských kongregácií šíriacich úctu Najsvätejšieho Srdca Ježišovho

a Nepoškvrnenej Panny Márie. Vedel úžasne sprevádzať na cestách duchovného života.

Modlitba:

Všemohúci a večný Bože, v osobe sv. Michala Cordero si dal svojej Cirkvi významného vychovávateľa. Daj, aby sme vedeli prijímať mladých s láskavosťou a priviesť ich s istotou k Tebe. Skrze Krista, nášho Pána. Amen.

Pár myšlienok Brata Michala

„Umelci a spisovatelia sú vždy pyšní, keď ich učiteľmi boli veľkí majstri. Vtedy hovoria: „Bol som jeho žiakom. Ty, Ježiš, si môj Majster a Vzor.“ „Milovaný Ježiš, pritiahni ma viac k sebe a ovládni ma svojou láskou.“ „Srdce je bohaté, keď je šťastné a je šťastné vždy, keď túži po Bohu.“ „Nič nás nemôže naplniť väčším šťastím, než keď plníme jeho vôľu.“

Inštitút školských bratov

Inštitút školských bratov bol založený sv. Jánom de La Salle v XVII. storočí vo Francúzsku. Rozšíril sa do 81 krajín sveta, zahŕňa okolo šesťtisíc členov. Bratia pracujú na výchove detí, mládeže a dospelých. Pôsobia na rozličných školách: materských, základných, gymnáziách, odborných školách a univerzitách, v detských domovoch, centrách pre postihnuté deti a deti z problematických rodín. Veľa školských bratov evanjelizuje na zahraničných misiách. Na Slovensko bratia prišli v roku 1899 do Urmina (dnešné Mojmírovce) a ich činnosť sa rýchlo rozšírila na iné miesta. Do likvidácie inštitútu v roku 1950 pôsobili v trinástich slovenských a troch českých mestách. Mali tu noviciát - dom pre formáciu nových bratov, školy a internáty, učili na meštianskych a ľudových školách, pôsobili v polepšovni. V roku 1990 Školskí bratia obnovujú svoju činnosť na Slovensku. Dnes bratia pôsobia najmä na CZŠ Jána de La Salle a na Gymnáziu Školských bratov v Bratislave- Rači.

Vydal: Inštitút školských bratov na Slovensku pre vlastnú potrebu

Zostavil: Mgr. Grzegorz Fietko

Bratislava 2009